EUROOPA
KOMISJON

Brüssel, 18.10.2024
COM(2024) 468 final

2024/0257 (NLE)

Ettepanek:

NÕUKOGU OTSUS

seisukoha kohta, mis võetakse Euroopa Liidu nimel transpordiühenduse piirkondlikus juhtimiskomitees seoses transpordiühenduse alalise sekretariaadi töötajate rasedus- ja sünnituspuhkust käsitlevate eeskirjade muutmisega

SELETUSKIRI

1. KAVANDATAV REGULEERIMISESE

Käesolevas ettepanekus käsitletakse otsust, millega kehtestatakse transpordiühenduse asutamise lepinguga loodud piirkondlikus juhtimiskomitees Euroopa Liidu nimel võetav seisukoht seoses transpordiühenduse alalise sekretariaadi töötajate suhtes kohaldatavate rasedus- ja sünnituspuhkust käsitlevate eeskirjade kavandatud muudatustega.

2. ETTEPANEKU TAUST

2.1. Transpordiühenduse asutamise leping

Albaania Vabariik, Bosnia ja Hertsegoviina, Põhja-Makedoonia Vabariik, Kosovo,[*] Montenegro ja Serbia Vabariik (edaspidi „Kagu-Euroopa osalisriigid“) ratifitseerisid asutamislepingu 1. mail 2019. Euroopa Liit on lepingu osaline, olles võtnud 4. märtsil 2019 vastu nõukogu otsuse transpordiühenduse asutamise lepingu sõlmimise kohta[1]. Leping jõustus 1. mail 2019.

2.2. Piirkondlik juhtimiskomitee

Asutamislepingu artikliga 24 loodud piirkondlik juhtimiskomitee vastutab lepingu haldamise eest ja tagab selle nõuetekohase rakendamise. Selleks annab piirkondlik juhtimiskomitee soovitusi ja võtab vastu otsuseid asutamislepinguga ettenähtud juhtudel. Piirkondlik juhtimiskomitee teeb eelkõige järgmist:

a) valmistab ette ministrite nõukogu töö;

b) otsustab tehniliste komiteede moodustamise üle;

c) annab soovitusi ja võtab vastu otsuseid vastavalt transpordiühenduse asutamise lepingule;

d) võtab uute ELi õigusaktide vastuvõtmise korral asjakohaseid meetmeid, eelkõige transpordiühenduse asutamise lepingu I lisa läbivaatamise teel;

e) määrab pärast ministrite nõukoguga konsulteerimist ametisse alalise sekretariaadi direktori;

f) võib ametisse nimetada ühe või mitu alalise sekretariaadi asedirektorit;

g) kehtestab alalise sekretariaadi suhtes kohaldatavad eeskirjad;

h) võib teha otsuse eelarvesse tehtavate maksete läbivaatamise kohta;

i) võtab vastu transpordiühenduse asutamise lepingu aastaeelarve;

j) võtab vastu otsuse, milles täpsustatakse eelarve täitmise ning raamatupidamisarvestuse esitamise, auditeerimise ja kontrollimise menetlust;

k) teeb otsuseid lepinguosaliste vahel tekkinud vaidluste kohta;

---

[*] Kõnealune määratlus ei piira Kosovo staatust käsitlevaid seisukohti ning on kooskõlas ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsiooniga 1244/1999 ja Rahvusvahelise Kohtu arvamusega Kosovo iseseisvusdeklaratsiooni kohta.

[1] Nõukogu 4. märtsi 2019. aasta otsus (EL) 2019/392 transpordiühenduse asutamise lepingu Euroopa Liidu nimel sõlmimise kohta (ELT L 71, 13.3.2019, lk 1).

l) võtab vastu üldpõhimõtted, mille alusel antakse juurdepääs asutamislepinguga või selle alusel loodud organite valduses olevatele dokumentidele;

m) võtab vastu aastaaruandeid, et anda ministrite nõukogule ülevaade üldvõrgu rakendamisest ning

n) määrab teatavate liidu õigusaktide puhul kindlaks tähtajad ja viisid, mida Kagu-Euroopa lepinguosalised kõnealuste õigusaktide ülevõtmisel peavad järgima.

Piirkondlikku juhtimiskomiteesse kuulub iga lepinguosalise üks esindaja ja üks asendusliige. Vaatlejana võivad osaleda kõik ELi liikmesriigid. Piirkondlik juhtimiskomitee teeb otsuseid ühehäälselt.

2.3. Piirkondliku juhtimiskomitee kavandatav akt

Nõukogu otsuse eelnõu on seotud piirkondliku juhtimiskomitee otsusega, mis kavatsetakse vastu võtta selleks, et muuta transpordiühenduse alalise sekretariaadi töötajate rasedus- ja sünnituspuhkust käsitlevaid eeskirju.

Rasedus- ja sünnituspuhkust käsitlevad eeskirjad, mida transpordiühenduse alalise sekretariaadi töötajate suhtes praegu kohaldatakse, on sätestatud transpordiühenduse personalieeskirjade (vastu võetud piirkondliku juhtimiskomitee 5. juuni 2019. aasta otsuse nr 2019/3 II lisa kohaselt) artikli 10 lõikes 4. Kavandatav muudatus sisaldab eelkõige ettepanekut suurendada transpordiühenduse alalise sekretariaadi töötajate tasulise rasedus- ja sünnituspuhkuse kestust 16 nädalalt 20 nädalale.

3. LIIDU NIMEL VÕETAV SEISUKOHT

Transpordiühenduse alaline sekretariaat on varem rõhutanud, et transpordiühenduse alalise sekretariaadi naistöötajate puhul on tasustatud rasedus- ja sünnituspuhkuseks ette nähtud nädalate arv oluliselt väiksem kui minimaalne nädalate arv, millele naistöötajatel on õigus Kagu-Euroopa osalisriikides. Lisaks rõhutas transpordiühenduse alaline sekretariaat, et praegu kohaldatavad eeskirjad tekitavad probleeme äsja sünnitanud töötajatele, kuna Belgradis on vähe lastehoiuasutusi, kes võtavad vastu alla kuue kuu vanuseid lapsi.

Seega on piirkondlikul juhtimiskomiteel vaja kavandatav otsus vastu võtta lepingu rakendamiseks ja alalise sekretariaadi toimimiseks. Kuna liit on asutamislepingu osaline, siis on vaja kindlaks määrata liidu seisukoht kavandatava otsuse kohta.

Sellega seoses tuleks meeles pidada, et asutamisleping on üks teguritest, mis võib aidata tugevdada piirkondlikku koostööd Lääne-Balkani partneritega, nagu on selgitatud komisjoni esitatud nõukogu otsuse ettepanekus transpordiühenduse asutamise lepingu allkirjastamise kohta[2].

4. ÕIGUSLIK ALUS

4.1. Menetlusõiguslik alus

4.1.1. Põhimõtted

ELi toimimise lepingu artikli 218 lõikes 9 on sätestatud, et „[n]õukogu võtab komisjoni [...] ettepaneku põhjal vastu otsuse, millega […] kehtestatakse lepingus sätestatud organis liidu nimel võetavad seisukohad, kui asjaomasel organil tuleb vastu võtta õigusliku toimega akte,

[2] COM(2017) 324 final, alapealkiri „Üldine taust“.

välja arvatud õigusaktid, millega täiendatakse või muudetakse lepingu institutsioonilist raamistikku.“

Mõiste „õigusliku toimega aktid“ hõlmab akte, millel on õiguslik toime asjaomase organi suhtes kehtiva rahvusvahelise õiguse normide alusel. Siia hulka kuuluvad ka sellised õiguslikud vahendid, mis ei ole rahvusvahelise õiguse kohaselt siduvad, kuid mis „võivad mõjutada otsustavalt liidu seadusandja vastu võetud õigusaktide sisu“[3].

4.1.2. Kohaldamine käesoleval juhul

Piirkondlik juhtimiskomitee on lepinguga, st transpordiühenduse asutamise lepinguga ettenähtud organ.

Akt, mille piirkondlik juhtimiskomitee peab vastu võtma, on õigusliku toimega akt. Vastavalt transpordiühenduse asutamise lepingu artiklile 30 võib piirkondlik juhtimiskomitee kehtestada alalise sekretariaadi toimimise eeskirjad, eelkõige sekretariaadi töötajate tööle võtmise, töötingimuste ja geograafilise tasakaalu kohta. Lisaks on lepingu artikli 24 lõike 1 kohaselt piirkondliku juhtimiskomitee ülesanne hallata lepingut ja tagada selle nõuetekohane rakendamine.

Tulenevalt kavandatud eeskirjade iseloomust ja arvestades piirkondliku juhtimiskomitee tegevust reguleerivat rahvusvahelist õigust, sisaldavad need eeskirjad elemente, mis mõjutavad lepinguosaliste ja seega ka liidu õiguslikku olukorda. Seega on nendel eeskirjadel õiguslik toime.

Kavandatav akt ei täienda ega muuda lepingu institutsioonilist raamistikku.

Seega on esildatud otsuse menetlusõiguslik alus ELi toimimise lepingu artikli 218 lõige 9.

4.2. Materiaalõiguslik alus

4.2.1. Põhimõtted

ELi toimimise lepingu artikli 218 lõike 9 kohase otsuse materiaalõiguslik alus sõltub eelkõige selle kavandatava akti eesmärgist ja sisust, mida liidu nimel võetav seisukoht puudutab. Kui kavandatava aktiga taotletakse kahte eesmärki või reguleeritakse kahte valdkonda ning üht neist võib pidada peamiseks või ülekaalukaks, samas kui teine on kõrvalise tähtsusega, peab ELi toimimise lepingu artikli 218 lõike 9 kohasel otsusel olema üksainus materiaalõiguslik alus, st peamise või ülekaaluka eesmärgi või valdkonna tõttu nõutav õiguslik alus.

Kui kavandatava aktiga taotletakse mitut eesmärki või reguleeritakse mitut valdkonda, mis on üksteisega lahutamatult seotud ning millest ükski ei ole võrreldes teistega kõrvalise tähtsusega, tuleb erandina nimetada ELi toimimise lepingu artikli 218 lõike 9 kohase otsuse materiaalõigusliku alusena mitu vastavat õiguslikku alust.

4.2.2. Kohaldamine käesoleval juhul

Kavandatav akt on vajalik lepingu nõuetekohaseks toimimiseks. Asutamislepingu eesmärgid ja osad puudutavad maantee-, raudtee- ja siseveetransporti, mis on hõlmatud ELi toimimise lepingu artikliga 91, ning meretransporti, mis on hõlmatud ELi toimimise lepingu artikli 100 lõikega 2. Tulenevalt kavandatava akti horisontaalsest laadist hõlmab akt kõiki neid elemente.

Seepärast moodustavad esildatud otsuse materiaalõigusliku aluse järgmised sätted: ELi toimimise lepingu artikkel 91 ja artikli 100 lõige 2.

---

[3] Euroopa Kohtu 7. oktoobri 2014. aasta otsus kohtuasjas Saksamaa *vs*. nõukogu, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, punktid 61–64.

4.3. Järeldus

Esildatud otsuse õiguslik alus peaks olema ELi toimimise lepingu artikkel 91 ja artikli 100 lõige 2 koostoimes ELi toimimise lepingu artikli 218 lõikega 9.

2024/0257 (NLE)

Ettepanek:

NÕUKOGU OTSUS

seisukoha kohta, mis võetakse Euroopa Liidu nimel transpordiühenduse piirkondlikus juhtimiskomitees seoses transpordiühenduse alalise sekretariaadi töötajate rasedus- ja sünnituspuhkust käsitlevate eeskirjade muutmisega

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artiklit 91 ja artikli 100 lõiget 2 koostoimes artikli 218 lõikega 9,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut

ning arvestades järgmist:

(1) Liit allkirjastas nõukogu otsuse (EL) 2017/1937[4] alusel transpordiühenduse asutamise lepingu (edaspidi „asutamisleping“).

(2) Asutamisleping kiideti Euroopa Liidu nimel heaks 4. märtsil 2019[5] ja see jõustus 1. mail 2019.

(3) Asutamislepinguga loodi piirkondlik juhtimiskomitee asutamislepingu haldamiseks ja nõuetekohaseks rakendamiseks.

(4) Vastavalt asutamislepingu artiklile 30 on piirkondlik juhtimiskomitee pädev vastu võtma otsuseid alalise sekretariaadi suhtes kohaldatavate üksikasjalike eeskirjade kohta, eelkõige seoses sekretariaadi töötajate tööle võtmise, töötingimuste ja geograafilise tasakaaluga.

(5) Piirkondlik juhtimiskomitee kavatseb vastu võtta otsuse, milles käsitletakse otsuse nr 2019/3 II lisa „Transpordiühenduse personalieeskirjad“ muutmist transpordiühenduse alalise sekretariaadi töötajate rasedus- ja sünnituspuhkuse suhtes kohaldatavate eeskirjade osas.

(6) On asjakohane määrata kindlaks liidu nimel piirkondlikus juhtimiskomitees võetav seisukoht seoses eespool nimetatud otsuste vastuvõtmisega, kuna see on vajalik alalise sekretariaadi nõuetekohaseks toimimiseks,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Seisukoht, mis võetakse liidu nimel transpordiühenduse piirkondlikus juhtimiskomitees seoses otsusega, milles käsitletakse otsuse nr 2019/3 II lisa „Transpordiühenduse

[4] Nõukogu 11. juuli 2017. aasta otsus (EL) 2017/1937 transpordiühenduse asutamise lepingu Euroopa Liidu nimel allkirjastamise ja selle ajutise kohaldamise kohta (ELT L 278, 27.10.2017, lk 1).

[5] Nõukogu 4. märtsi 2019. aasta otsus (EL) 2019/392 transpordiühenduse asutamise lepingu Euroopa Liidu nimel sõlmimise kohta (ELT L 71, 13.3.2019, lk 1).

personalieeskirjad“ muutmist transpordiühenduse alalise sekretariaadi töötajate rasedus- ja sünnituspuhkuse suhtes kohaldatavate eeskirjade osas, põhineb käesolevale otsusele lisatud piirkondliku juhtimiskomitee otsuse eelnõul.

Otsuse eelnõu väiksemates muudatustes võivad liidu esindajad piirkondlikus juhtimiskomitees kokku leppida ilma nõukogu täiendava otsuseta.

Artikkel 2

Käesolev otsus on adresseeritud komisjonile.

Brüssel,

Nõukogu nimel
eesistuja